

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 2 mars 1926 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t
angående åtgärder till befrämjande av export av hästar
till Sovjet-Ryssland m. m.*

(2:a avd.)

I en inom riksdagens andra kammare väckt till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 77, av herr *Fjellman* m. fl. har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t föreslå, att skyndsamma åtgärder måtte vidtagas för utrönande, huruvida utsikter finnas för export av hästar på Sovjet-Ryssland eller närliggande länder, och om så är fallet vidtaga kraftiga åtgärder för sådan exports realiserande.

Beträffande de skäl, som åberopas såsom stöd för denna framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Det torde vara otvivelaktigt, att för närvarande en ökad export av hästar skulle utöva ett gynnsamt inflytande å landets hästavel och i övrigt vara från nationalekonomisk synpunkt önskvärd. Samma synpunkter torde enligt utskottets mening kunna göras gällande beträffande export av avelsdjur av andra slag ävensom jordbruksprodukter i övrigt. Vid sådant förhållande torde statsmakterna böra ägna uppmärksamhet åt dessa frågor, och, i den mån på dem må ankomma, vidtaga åtgärder för främjande av dylik export.

Utskottet.

Ehuru från Rysslands sida torde föreligga en icke obetydlig efterfrågan beträffande såväl hästar som avelsdjur av andra slag, lära hittills icke hava förekommit några särskilda åtgärder från statsmakternas sida för främjande av utförsel i berörda avseende från Sverige till nämnda land. I detta sammanhang torde böra framhållas, att en lantbrukskonsulentbefattning finnes inrättad i Riga för tillvaratagande av det svenska lantbrukets och fiskerinäringens intressen i Estland, Lettland, Lithauen och Polen, under det att dylik befattning saknas för Rysslands vidkommande. Det torde även böra erinras, att de åtgärder, som av Kungl. Maj:t på sin tid vidtogos för utrönande av möjligheterna för avsättning av svenska lantbruksprodukter i vissa baltiska stater och som ledde bland annat till den av motionärerna berörda exportén av hästar till Lithauen, icke hade avseende å Ryssland. På grund av dessa omständigheter torde det av motionärerna framförda uppslaget förtjäna beaktande såvitt angår sistnämnda land. Vad åter beträffar Ryssland närliggande länder så torde, med hänsyn till de förut berörda, i avseende å dem redan vidtagna åtgärderna, något särskilt initiativ i

förevarande syfte från riksdagens sida icke vara påkallat. Den ifrågasatta framställningen torde därför allenast böra avse Ryssland. I anslutning till vad utskottet förut berört torde emellertid undersökningen böra avse utförsel av icke blott hästar utan även avelsdjur av andra slag samt jordbruksprodukter i övrigt.

I anledning av förevarande motion har utskottet från svenska avelsdjurs-exportföreningen mottagit en skrivelse, vilken såsom bilaga finnes fogad vid detta utlåtande.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande motion II: 77 må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om undersökning rörande möjligheterna för export till Ryssland av hästar samt vidtagande av sådana åtgärder, vartill en dylik undersökning må giva anledning.

Stockholm den 2 mars 1926.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hellström, Nilsson* i Kabbarp, *Sederholm, Norin, Boberg, Ingeström, Gabrielsson* och *Andersson* i Arbrå samt

från andra kammaren: herrar *Nilsson* i Tånga, *Olsson* i Broberg, *Sjöblom, Carlström, Uddenberg* i Karlskoga, *Andersson* i Grimbo, *Hedlund* i Häste och *Vahlstedt*.

Bilaga.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Med anledning av herr Fjellmans motion angående åtgärder till befrämjande av export av hästar till Sovjet-Ryssland får svenska avelsdjursexportföreningen meddela, att föreningen har vänt sig till svenska beskickningen i Moskva med begäran om tillförlitliga upplysningar om, huruvida de ryska myndigheterna umgives med planer på att verkställa större inköp av hästar i utlandet samt om i så fall möjlighet finnes för Sverige att kunna få leverera en del av dessa hästar. Beskickningen har meddelat, att den igångsatt undersökning av förhållandet, och att meddelande skulle lämnas föreningen, så snart fullt tillförlitliga uppgifter erhållits.

Föreningen anser, att, om det visar sig, att inköp av hästar för rysk räkning verkligen planeras, underhandlingar böra upptagas direkt med de ryska myndigheterna i Moskva, vilket givetvis är förenat med icke obetydliga kostnader utan att ändock säkerhet vinnes för att uppgörelse kan komma till stånd.

Föreningen vill erinra om, att den export av avelsdjur, som under de senaste åren ägt rum till Litauen, i väsentlig mån är att tillskriva den omständigheten, att Kungl. Maj:t uppdrog åt särskilt utsedda, officiella representanter att i de baltiska staterna undersöka möjligheten för avsättning av svenska jordbruksprodukter.

På liknande sätt synes även en undersökning böra på offentligt uppdrag göras beträffande möjligheten att i Ryssland söka avsättning för svenska hästar och eventuellt även andra jordbruksprodukter.

Huruvida härför särskilda statsmedel böra anvisas eller om Kungl. Maj:t är i tillfälle att av disponibla medel bevilja anslag för ändamålet, undandrag sig föreningens bedömande.

Då erfarenheten visat, att de ryska myndigheterna vid köp av olika slags varor betinga sig en viss kredit, antager föreningen, att anspråk på kredit även i detta fall kommer att framställas av de ryska köparna. Då säljarna av hästar eller andra avelsdjur icke under några förhållanden avlämna sina djur utan kontant betalning, vore det av stor betydelse, om en särskild exportkredit kunde av staten anvisas, varom framställning den 15 november 1923 ingivits till Kungl. Maj:t av vissa näringsorganisationer. Föreningen har sig bekant, att Tyskland beviljat Ryssland en betydande kredit för inköp av tyska varor, och att detta bland annat lett till, att under förlidet år 5,000 hästar inköpts i Tyskland för export till Ryssland.

Stockholm den 3 februari 1926.

För svenska avelsdjursexportföreningen:

G. LEUFVÉN.
